

ТАҚРИЗ

ба кори диссертационии Зувайдов Маҳмадулло Маҳмасолиевич дар мавзуи «Холати техникӣ – коршоямӣ ва зилзилатобоварии нақби гидротехникии Данғара», ки барои дарёфти дараҷаи илмии намзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 05.23.00 – Соҳтмон ва меъморӣ (05.23.07 – Соҳтмони гидротехникӣ) пешниҳод шудааст.

Интишорот. Доир ба натиҷаҳои таҳқиқот 23 мақола ба нашр расидааст, аз ҷумла 9 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандай феҳристи тавсиянамудаи КОА - и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чоп шудааст ва 15 - тои боқимондаашро мақолаҳои дар дигар нашрияҳо ва маводи конфронтсияҳои илмии сатҳҳои гуногун нашршуда ташкил менамоянд. Инчунин, муаллиф 5 дастури методӣ омода намуда, соҳиби 1 патенти хурди Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти рақами № TJ 1417 аз санаи 25 августи соли 2023 мебошад.

Саҳми шахсии муаллиф.

Муаллиф мақсад ва масъалаҳои таҳқиқотиро аниқ ифода намуд, роҳҳои ҳалли назариявӣ ва таҷрибавии онҳоро муқаррар кард, усули ҳисоби ҳолати шиддатнокӣ – шаклдигаркунии конструксияро муайян намуда, ҳолати техникӣ – коршоямӣ нақби гидротехникиро баҳогузорӣ кард, инчунин натиҷаҳои ба дастовардаро ҷамъбаст намуда, хуносабарорӣ кард.

Диссертатсия ба бандҳои 2 ва 3-уми шиносномаи илмии ихтисосҳои 05.23.00 – Соҳтмон ва меъморӣ (05.23.07. – Соҳтмони гидротехникӣ) мутобиқат мекунад:

2. Асосноккунии илмии усулҳои нави ҳисобкунӣ, лоиҳакашӣ, соҳтмон ва истифодабарии иншоотҳои бетонии обнигоҳдории гирехҳои дарёӣ; тақмилдигарии усулҳои амсиласозии физикӣ ва математикии шароитҳои кории иншоотҳои гидротехникии бетонӣ дар шароитҳои гуногуни иқлимӣ; тақмили заминаи меъёрии лоиҳакашии иншоотҳои бетонии гидротехникӣ.

3. Коркарди самтҳои нави пешгӯии ҳолати шиддатнокӣ-шаклдигаркунии иншоотҳои гидротехникии зери фишор ва бефишор қарор дошта; тақмил додани усулҳои муайян кардани намудҳои гуногуни борҳои иншоотҳои гидротехникии дарёӣ, биноҳо ва турбинаҳои зерисгоҳи НБО; асоснок кардани роҳҳои баланд бардоштани эътиимоднокӣ ва устувории иншоотҳои нақлиётию обӣ.

Номгүй мавзуи диссертационӣ ба шиносномаи ихтисоси 05.23.07. – Сохтмони гидротехникий мутобиқат мекунад.

Мубрамияти мавзуи таҳқиқот.

Бояд гуфт, ки барои ноил шудан ба мақсадҳои пешбинишуда ва самаранок истифода бурдани иқтидори истеҳсолии ҷумхурӣ омили беруниро, ки ба ичрои вазифаҳои ба миён гузошташуда таъсири манғӣ расонда метавонад, ба назар гирифтан лозим аст. Яке аз чунин омилҳо қувваҳои сейсмикӣ мебошанд.

Ҳамин тавр, қайдҳои дар боло зикршуда зарурати гузаронидани таҷрибаҳои навро ба миён меорад, ки барои такмил додани меъёрҳои соҳтмонии иншоотҳои гидротехникий ва обгузаронӣ дар минтақаҳои ҳавфноки сейсмикӣ, инчунин таъмини эътимоднокӣ ҳангоми истифодабарии онҳо вазифаи хеле таъхирназир ба шумор меравад.

Навғониҳои илмии таҳқиқот. Дар кори диссертационӣ натиҷаҳои зерини таҳқиқоти илмии ба дастовардашуда, ворид карда шуданд:

1. Омилҳои геологӣ (литологияҳои гуногун ва тавсифоти массиви ҷинсҳои кӯҳӣ), ки ба ҳосиятҳои мустаҳкамии ҷинсҳои массиви кӯҳӣ дар ҳудуди нақби гидротехникии Данғара таъсир мерасонанд.

2. Амсиласозии рақамии ҳолати шиддатнокӣ – шаклдигаркунӣ нақби обгузарон дар мисоли D-1 НБО – и Роғун ва коркарди пешниҳодҳо оиди зиёдкунии ғафсии таҳтасонги зери нақб ва армиронии асоси таҳтасонг то ғафсии 5 м.

3. Коркарди конструксияи зилзилатобовари намуди аркагии қубурҳои обгузарон.

4. Пешниҳодҳо оиди интиҳоби намуди маҳкамкунӣ дар асоси мушоҳидаҳо ва таҳқиқотҳои пеш санҷидашуда, бо назардошти элементҳои асосии онҳо, барои қитъаҳои гуногуни нақби гидротехникий бо ҳисоби фарқияти аслии геометрӣ ва литологӣ.

Дараҷаи нав будани ҳар як натиҷаи илмӣ (мавқеъ), хулоса ва хулосаи унвонҷӯ, ки дар рисола таҳия шудааст.

Аҳамияти истисной барои татбиқи илмӣ ва амалии маълумотҳои системавӣ, ки дар кори диссертационӣ пешниҳод шудаанд, таҳия, асосноккунӣ ва омӯзиши ҳамаҷонибаи тадқиқоти назариявӣ оид ба раванди таҳқиқшаванда - баланд бардоштани эътимоднокии таъмини устувории сейсмикии иншооти гидротехникий мебошад.

Тамоми коре, ки муаллиф дар маҷмӯъ анҷом додааст, аз ҷумла ҷамъоварии маълумотҳои ибтидой, мушоҳидаҳо ва ҷамъоварии иттилооте, ки дар бораи объектҳои тадқиқшуда анҷом дода шудаанд, таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ барои расидан ба ҳадафи дар пеш гузошташуда нигаронида шудаанд.

Камбудиҳои мазмун ва тартиби диссертасия.

1. Дар диссертасия саҳифаи 108, расми 4.2, ду намуди буриши кӯндалангии конструксияи нақбро пешниҳод намудед фарқияти байни онҳо дар чи мебошад?

2. Дар автореферат расми 2, ҳисоби амсиласозии математикии нақби обгузарон дар мисоли D-1 нақби НБО-и Роғун овардед, ки таҳкурсиаш то 5м ғавси дошта дар истеҳсолот истифодашудааст ё ин ки не?

Мутобиқати рисола ба талаботи фасли 10 «Низомнома дар бораи тартиби додани унвонҳои илмӣ».

Камбудиҳои ошкоргардида ба ҳолати воқеии кори диссертационӣ ва ба баланд будани дараҷаи илмӣ – тадқиқоти таъсир намерасонад.

Ҳамин тавр, ҳамаи гуфтаҳои боло ба мо имкон медиҳанд ба хуносae оем, ки кори рисолаи номзадии Зувайдов Маҳмадулло Маҳмасолиевич дар мавзуи **«Ҳолати техниκӣ – коршоямӣ ва зилзилатобоварии нақби гидротехникии Данғара»** кори анҷомёftai илмию тадқиқотӣ дар мавзӯи актуалий буда, ба мавзуи муқарраршуда ҷавобгуй мебошад. Талаботи Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба корҳои монанд аз руи ихтисоси 05.23.00 – Соҳтмон ва меъморӣ (05.23.07 - Соҳтмони гидротехниκӣ) ва муаллифи он сазовори гирифтани унвони зарурӣ номзади илмҳои техниκӣ аз руи ихтисоси дар боло зикршуда мебошад.

доктори илмҳои геология ва минералогия,
профессор сармухтахассиси
лабораторияи Институти геология,
соҳтмони ба заминчунбӣ
тобовар ва сейсмологияи АМИТ

Валиев Ш.Ф.

н.и.т., мудири лабораторияи,
зилзилатобоварии иншоотҳои
гидротехникии ИГСЗТС АМИТ

Ядгоров Ё.Х.

Имзоҳои Валиев Ш.Ф. ва Ядгоров Ё.Х-ро
тасдиқ мекунам.

Сардори Шуъбаи кадрҳо

“06” 01 соли 2025

Юсупова З.Ҳ.